

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četr leta 65 kr. — Naročna se pošilja upravnštvin v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posameznf listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Nova politična bolezen.

Izmed bralcev, ki smo jih imeli lansko leto, ostali so nam blizo vsi tudi za letošnje leto zvesti in njim je znano, kaj je koalicija. To smo jim lani razložili na tanko, ali pristopilo nam je tudi lepo število novih bralcev in njim morebiti ni znano ime: koalicija, zato bode treba, da še za-nje razložimo to besedo, vsaj na kratko. Koalicija je latinsko ime in se pravi toliko, kar bi po naše rekli: združenje. V politiki torej pomeni koalicija združenje dveh, treh strank za to, da se dožene, kar je vsem po volji, drugo pa se odloži, dokler eni ali drugi stranki ne »zasije lepša zvezda«.

Potreba za koalicijo nastane ondi, kjer je več in nasprotnih strank, pa ni nobena tako močna t. j. ne šteje toliko glasov, da preseže vse druge. Tako je sedaj v državnem zboru na Dunaju in vsled tega so si segle tri največje stranke v roke, čes, da stopijo v koalicijo in tako navale drugih strank odbijó, kadar bode treba. Te stranke so: klub nemške levice, poljskih in konzervativnih poslancev. Tudi sedanja vlada ali ministerstvo se tako sestavlja in je torej ministerstvo koaliranih strank. Najbolje se godi v tem nemški levici, pa je ona tudi najmočnejša ter šteje 110 in sedaj, ko stojita na njeni strani še dve drugi: stranka nemških nacionalcev in primorskih, laških poslancev, računi lahko na 140 glasov.

Da ima torej ona v tej koaliciji prvo in več ali manj odločilno besedo, posname si človek iz tega lahko in je naravno, če je poslanci drugih strank niso veseli, ali kaj čejo, ko ni druge pomoči, dokler je v državnem zboru toliko nasprotnih strank! Koalicija je po takem le nekaj za silo in lahko vemo, da je nima nihče rad, samo nemška levica je nje vesela, ker je koalicija njej most do popolne zmage in to se zgodi brž, ko koalicija razpadne. Kaj pa bode potlej? Na to vprašanje mora si človek prej odgovoriti, točno in jasno, in potem naj vrže kamen na sedanjo koalicijo! Mi radi priznamo, da na to vprašanje še nimamo odgovora, ali ne poznamo ga tudi pri drugih, resnih politikih. Zato pa se ve, da nismo za koalicijo, ali tudi zoper njo nismo, dokler ne dobimo za to uzroka ali upanja, da se nam »zjasnijo vremena«.

Če pa je koalicija, kakor smo rekli, le nekaj za silo in v drž. zboru potrebna, da se ondi vse delovanje ne pretrga, potem ne vemo, čemu da se hoče prenesti koalicija tudi v deželne zbole. V njih pač ne vidimo nobene potrebe za koalicije in če se vendar-le govori že tudi o njej v dež. zborih, mora priti le iz tega, da je koalicija — politična bolezen, tem nevarniša, ker je nalezljiva. Sicer pa mislimo, da se ne dela v nobenem dež. zboru resno za koalicijo, k večjemu v českem in

tudi tam bode težko jo spraviti, še težje pa jo vzdržati na nogah.

V drž. zboru imamo sedaj koalicijo in z njo nam je računati; drugod pa si nje ne želimo, kajti ona duši človeka lastno prepričanje in torej proč z njo, kjer je ni treba!

Slovenci in vlada.

(Govor dr. Lavoslava Gregoréca v 255. seji drž. zpora.)

Slavna zbornica! Pri včerajšnji večerni seji očital je — ne vem, kolikokrat že — poslanec dr. Menger ministerskemu predsedniku grofu Taaffe, da ni spravil narodov med seboj. Nekaj krivde pa tiči vse kje druge. O spravi se more, kakor znano, govoriti najmanje med dvema osebama, ki morata imeti skupno voljo, spravljivo mišljenje in nagnjenost za spravo. Ako tega ni, je vsaka sprava nemogoča. Da Slovani niso bili pripravljeni spraviti se z Nemci, moram vsekako zanikati, kar se tiče Slovencev.

Jaz sem bil nekdaj, in to baš tedaj, ko so se valovi takozvane fakcijske opozicije najvišje vzpenjali, urednik dveh časopisov, jednega slovenskega in jednega nemškega lista, ter sem imel priliko, natančeno opazovati tedanje razmere. Opazoval sem tudi delovanje nemško-liberalnega časopisa in moram reči, da niso Nemci še nikdar tako divjali v časopisih proti nam Slovenom, kakor tedaj. Nemcem se je vsako spravljivo mišljenje in nagnjenost k spraví naravnost iztrgalo. Zato moram reči, da je glavno krivdo, da spravljanje grofa Taaffe ni imelo uspeha, začrtati na rovaš stranki dr. Mengerja.

Zdaj preidem na svoj predmet. — Slavna zbornica! Zadnji čas so nas Jugoslovane pogosteje imenovali nego preje. Uzrok je ta, da smo izstopili iz kluba konservativcev, ter si ustanovili svoj klub, in ta korak se je mnogostransko deval pod nič. Predbacivala se je nam prenagljenost, politična neprevidnost, dà, celo nedržavniško postopanje. Prosil sem toraj za besedo, da dokažem nasprotno, da razjasnim, da mi v taki situaciji nismo mogli niti smeli drugače postopati, ako smo hoteli ostati zvesti svojemu nacionalno-konservativnemu programu, političnim, cerkvenim in narodno-gospodarskim principom. V momentu, ko smo začuli nov vladni program z njegovim popolnim ignoriranjem narodne jednakopravnosti — tu se je nam pokazalo naše stališče.

Ostati torej nismo mogli niti trenotek v koaliciji, v čigri ministerstvu je nemško-liberalna stranka dobila vlogo nad celo državo. Novo ministerstvo je izključeno

nemško-liberalno, večina resortov, med temi najvažnejši, odločno v nemško-liberalnih rokah. Kakošnega pomena je to za ne nemške narode, za katoliško cerkev, za srednji, meščanski in kmetski stan, posebno pa za državne finance, o tem ne pripušča, mislim jaz, zgodovina naše domovine pač nikakoršnega dvoma; to pomeni nadaljevanje zatiranje in odrivanje slovanskih rodov, to pomenja nedotakljivost liberalnega šolstva in liberalno-konfesionalnih zakonov, to pomenja nadaljevanje vlado kapitala po Manchesterjih načelih in sklepno prav nadaljevanje proletarizovanje srednjih stanov, obubožanje ljudstva nove državne dolgove in povisana vojaška bremena! ,

Gospoda moja, mi Jugoslovani ne moremo temu pritrditi, ne moremo pomagati, tako daleč ne moremo zatajiti svojega političnega prepričanja. Cenjeni drugi prejšnjega konservativnega kluba so obžalovali našo ločitev; mi tudi obžalujemo — potrebo našega izstopa. Težko je bilo nam ločiti se od mnogoletnih, zvestih in blagih prijateljev, to tembolj, ker ne pade krivda na nje, ampak na našega skupnega vodnika, ki je v začetku brez naše vednosti, toraj proti naši volji upopastil grofa Taaffe ter konečno ustvaril sedajo situacijo.

V zadnjem času smo doživeli celo vrsto najraznovrstnejših iznenadenj. V septembru je razglasila vlada izjemno stanje za Prago in okolico, tu so bili Čehi iznenadeni. Dne 10. oktobra je prišla slavna zbornica k prvi seji pričakajoč, da se bodo razjasnili razlogi izjemnih naredeb, kakor zakon izrecno zahteva. To se ni zgodilo, tu so bili iznenadeni gospodje poslanci. Istega dne je vlada predložila slavnemu zbornici nov načrt za volilno reformo, tu so bili nemški liberalci ne malo iznenadeni. Istega dne je tudi konservativni grof Hohenwart z liberalnim gospodom pl. Plenerjem jednoglasno izjavil, da je njihova najsrcenejša želja, rešiti kmeta, tu so bili iznenadeni kmetje. Nekaj dnij pozneje so izjavili predsedniki trinožne večine, da se Taaffejev načrt o volilni reformi ne more vzprejeti, tu je bil grof Taaffe iznenaden do demisije.

Doe 23. novembra se je predstavila nova vlada ter prečitala svoj vladni program; tu so bili iznenadeni Slovani. Kmalu na to je sledil jugoslovanski izstop, tu je bil iznenaden grof Hohenwart. Je-li sedaj konec vseh iznenadenj, ne vem, ali vedel bi za nekatera iznenadenja, katera bi res koalicijo prav zelo ali prav globoko iznenadila, na primer, ako bi se grof Taaffe nenadoma vrnil v palačo na Židovskem trgu. Ne maram dalje zreti bodočnosti v obraz, ker je vendar preveč zakrit, kar bi pa rad povedal, to je: največje iznenadenje je to, da ni čeladonoseči pl. Plener povzročil padca grofa Taaffe, nego drugače vedno zvesti Fridolin, kakor so ga imenovali tu v slavnemu zbornici. Mnogoletni in zmago-slavni vodnik konservativcev in nacionalcev, izveden branitelj konservativnih principov in narodne jednakopravnosti, je zadal Taaffejevemu ministerstvu smrtni udarec, ali ne v svojo in svoje stranke korist, ampak v korist svojega mnogoletnega nasprotnika, v korist liberalizma, kojega je sam dolgo pobijal. Konservativni grof Hohenwart se je podal liberalnemu gospodu pl. Plenerju, ter mu držal stremena, da se je zamogel ta gospod zavijeti v že dolgo zaželeno državno sedlo. Ta poraz avstrijskega konservativizma, povzročen po vodniku konservativcev, je največje iznenadenje, ali ob jednem tudi najusodepolnejše, kar se je moglo zgoditi. Cel pomen te katastrofe* se razvidi, ako se pomisli, kaj se je s tem zabranilo, kaj pouzročilo. (Dalje prih.)

*) Po našem: dogodba, ki ima velike nasledke.

Cerkvene zadeve.

Božičnica v Ljutomeru.

Božičnica za uboge šolske otroke na Franc-Jožefovi ljudski šoli v Ljutomeru se je kaj lepo vršila v soboto, dne 23. decembra popoldne v dostojno okinčani šolski dvorani, kjer so se zbrali ubogi otroci z učiteljstvom. Počastili so nas s svojo navzočnostjo sledeči šolski dobrotniki: visokorodni g. okr. glavar grof Attems, visokočastiti g. dekan Skuhala, gg. veroučitelja Pajtler in Vaupotič, načelnik kr. šol. sveta g. notar Šlamberger, gošpé in hospice. Okoli lepo okinčanega božičnega drevesca so bili nastavljeni božični darovi: razna oblačila, obuvala in jedila. Preblagi ljutomerski šolski dobrotniki in trgovci so namreč v ta namen darovali 68 gold. v denarju in precej blaga in jedil. Za denar se je nakupila obleka in obutev. Najpoprej otroci veselo zapojili pavčeve pesem: »Solarji pri jaslicah«. Gosp. nadučitelj Robič njim potem razloži pomen božičnice ter izreče najtoplejšo zahvalo vsem preblagim dobrotnikom in dobrotnicam, osobito pa že zgoraj imenovanim za njihove velikodušne darove. Opominja tudi otroke, naj z marljivostjo in z lepin obnašanjem pokažejo, da so teh lepih darov tudi vredni, ker mali Jezušek ubogim otrokom le takrat rad kaj prinese, ako so pridni in dobri. Le pridni in dobri otroci smejo tedaj upati, da jim bode milost preblagih dobrotnikov tudi v prihodnje dobrohotna ostala. Gospod dekan so potem vspodbujali otroke, naj rastejjo ne samo v letih, ampak tudi v modrosti in v milosti pri Bogu in pri ljudeh, kakor 12-letni Jezus, kateri jim je najlepši izgled v pokornosti in v poslušanju lepih in potrebnih naukov. Na zadnje so še gosp. okr. glavar izrekli čast. učiteljicam za njih veliki trud pri nabiranju božičnih darov. Na to se je vršila razdelitev darov. Obdarovanih je bilo 95 fantov in 135 deklic. Zdaj sta se zahvalila deček dobrotnikom in deklica dobrotnicam v imenu obdarovanih otrok v kratkem, ličnem govoru za prejete darove. G. nadučitelj se h koncu še spominja najvišjega dobrotnika naše šole, presvitlega cesarja; s cesarsko pesmijo se je končala ta lepa slovesnost krščanske ljubezni, katera se je tukaj pokazala brez razločka narodnosti.

Slovesnost v frančiškanski kapeli Matere milosti v Mariboru.

V čast novega blaženika iz frančiškanskega reda P. Leopolda iz Gajik se bode obhajala slovesna tridnevica in sicer 23., 23. in 24. januarija. Vsaki dan bodo tri slovenske in dve nemški pridigi. Razlagalo se bode v teh pridigah sveto življenje in smrt blaženega Leopolda s primernimi nauki za krščansko bogoljubno življenje. V četrtek potem, dne 25. januarija, se obhaja, kakor vsako leto, slovesnost Matere Milosti. Priporočujmo se v teh milostnih dnevih blaženemu Leopoldu posebno udje Frančiškovich redov, saj je naš brat, ki je skusil življenje in trpljenje na tem svetu, ter zdaj prosi in bo prosil v nebesih za tiste, ki ga na zemlji častijo, posnemajo in na pomoč kličejo!

Gospodarske stvari.

Garje pri ovcah.

(Konec.)

Da zvejo tudi slov. gospodarji o kakem izdatnem sredstvu zoper popisano bolezen, naj sledi nekaj vrstic o pripravljanju zdravila, ki se je vsikdar kot dobro,

pravo skazalo. Obstoji pa iz sledečih stvari. Tobakovega perja se vzame 1 kg in to se kuha v poldrugem litru vode in sicer tri ali štiri ure dolgo. Kendar je to skuhano, prelje se mešanica v kako pripravno posodo, najbolje v železno, kjer počaka, dokler se še ostale stvari ne pripravijo.

Na to se nekaj več, kakor pol kilograma apna ogasi in zmeša s piče pol kile lugaste soli (Pottasche) in dodene nekaj nad 1 liter vode. Vse to se dobro premeša in najmanj še jedno uro kuha. Med tem, ko je priognju, mora se vedno ali vsaj večkrat mešati.

Ako je dovolj kuhan, prilije se pol litra pugle ali žgane smole in pol kilograma smolnice in ravno toliko jelenovca. To se dobro premeša in prilije ona tabačna voda, ki je do zdaj čakala na strani. Končno ni treba ničesar več, kakor da se še enkrat vse ta zmes prav krepko in dobro premeša. Ako se je vse to storilo in sredstvo tako pripravljalo, kakor smo navedli in če se na pravi način vporablja, mora pomagati, če ne prvokrat, tem gotovejše v drugič. Le malokdaj je treba še tretjekrat se ga posluževati, naj bo bolezen še tako huda. Pa kako naj se živali zdravijo s tem zdravilom, kaj je z njim početi?

Ovca naj se položi na mizo ali na dosti široko klop in sicer tako, da leži na strani. Na to se razgrne volna po vsem životu od ušes do zadnjih nog t. j. naredi se prečka in v to dolino se potem nalije pripravljene tekočine in sicer v prav obilni meri. Od tod pride na ta način na ves život med volno, in ker se na to žival obrne na drugo stran in se tudi tam napravi prečka in v njo se vlije zdravilo. Tako je cela ovca tako rekoč oprana in zdravljenje je pri koncu. Dobro je seveda in jako pospešuje in podpira ozdravljenje, ako se živalim malo boljše polaga, če jim ni treba stradati v onih dneh, v katerih se zdravijo.

Ako se to čez nekaj dnij ponavlja, nič ne škodi, pač pa je tem varnejše in gotovejše, da se bodo živali rešile neznotnih garij. Za vsako ovco je treba k večjemu 1 liter ove tekočine in če je primanjkuje, še celo zastonje pol litra, a v tem slučaju se mora z roko pomagati, da se na vseh krajih života napije koža. Če volna ni dolga ali so celo ovce gladko ostrizene, ni treba toliko dela z njimi, ampak cela ovca porine se v mazilo tako, da le glava iz posode moli.

A brž, ko se tako skopljejo, morajo se prav dobro obrisati in sploh na toplem imeti. Vse špranje v stenah naj se zamašijo in če je ta ali ona žival posebno slaba, brez močij, jej dobro dene in jo reši pogina, prvič izdatna, tečna klaja, drugič pa topota. Zato ni škoda kake stare stvari, če se z njo pokrije kaka prav opešana ovca. Iz hleva, v katerem so take ozdravljenje ovce, treba je prav skrbno spravljati in kidati gnoj in večkrat prezračevati, a ne predolgo, da ne pride preveč zime in mraza k bolnikom. Še bolj pa se naj pazi na stene, jasli, stebre in take reči, če se nahajajo v ovčjem hlevu, ker ob teh se živali čohajo in vnovič bolezni nalezejo. Iz tega vzroka naj se vse take reči namažejo z apnom in sicer večkrat, da ga na njih ne zmanjka.

Še marsikak drug način vé ta ali oni kmet za ozdravljenje garjevih ovac, a le pri malokaterem se mu posreči, pravo sredstvo zadeti zoper to sitno, v večih slučajih nevarno bolezen. Zato smo opisali na kratko in priporočujemo najtopleje gori navedeno sredstvo, kajti le redkokrat se je pripetilo, da ne bi bilo pomagal.

Rez za konje.

Če hočemo konje hitro nakrmiti, je potrebno, da rezanico nekoliko namočimo in nekaj ovsa primešamo; vedno pa je bolje več rezanice in le prav malo sena krmiti.

Laška čebela.

Nemški čebelarji barantavci pogosto ponujajo laške čebele in njih pridnost in krotost v tretja nebesa hvilijo; zgodilo se je pred 10 leti tudi meni, da sem nähvaljene jagode drago plačal in da se drugi obvarujejo škode, poročam o laški čebeli sledče: one morajo biti na samotnem kraju, sicer so najhujše in zasluzijo najslabše spričevalo, kajti najmajnji nemir jih razdraži in iz teh uzrokov sem jih z žveplom vničil. Laške čebele so po zadnjem obročku žolte in niso nobenega priporočila vredne, kajti naše čebele imajo vse boljše lastnosti.

F. P.—k.

Sejmovi. Dne 15. januvarija v Arvežu. Dne 17. januvarija v Petrovčah, v Tilmiehu, pri Sv. Petru v Radgoni in v Kapelah. Dne 20. januvarija v Arnožu in pri Sv. Lenartu v Slov. goricah.

Dopisi.

Iz Kozjanske okolice. (Protiklerikalno veselje.) Drugega decembra je bil v Št. Petru nov župan izvoljen, ker stanuje prejšnji vrlji župan bojda predaleč od glavne vesi Sv. Petra. Župan je v občini imenitna oseba in prevzame težke dolžnosti. Vljuden mora biti še proti sitnim ljudem, posel naj opravlja iz prave više ljubezni do Boga in bližnjega ter ne iz dobčkarje. Srečna je občina, katera najde takega načelnika, in tudi on se čuti srečnega, ker ga premišljeni, modri ljudje spoštujejo. Na stanovitno in odkritosrečno krščanskega župana se sme vsak trdno zanašati, da bo občinsko premoženje do zadnjega krajcarja za občinske potrebe vestno obračal in da se ne bo eden krajcar njegovih prstov prijet; na njega se sme zanašati, da bo vljuden, da bo skrbel za mir v občini, da ne bo dajal licenc za pohujšljive plese in da sploh odvrača, kar občini škoduje, pa skrbi za tisto, kar ji koristi. — Tako vestno ravna, ker se boji Boga in ker ve, da bo moral enkrat na sodbi oster odgovor dajati. — Vestno ravnati se uči od duhovnikov, ker posluša njihove njim od Boga dane nauke. Duhovniki se imenujejo po latinsko kleriki in vsi svetni ljudje, kateri se držijo njihovih naukov, imajo ime klerikalci. To ime ne pomeni tedaj nič strašnega, ampak ljudje, ki so v zvezi z božjimi služabniki in po njih z Bogom. Toliko več reda je v vsaki občini, kolikor bolj je župan in celi zastop protiklerikalno vesten in tudi v svetnih naukah prebrisan; za toliko pomanjkuje reda, za kolikor je bolj protiklerikal, nevesten. Lansko pomlad smo brali, kako je protiklerikalni župan občino ob 7600 spravil. Na Italijanskem imajo oblast protiklerikalci in ne vejo, kam bi se od dolgov djali, na Francoskem so klerikalci spodrinili in brezvestni nasprotniki klerikalcev, anarhisti in socijalci delajo, kakor svinja z mehom. Protiklerikalnih in toraj brezvestnih županov in drugih stanov nas Bog varuj! — V Šentpeterski občini, sem rekel, je bil dne 2. decembra nov župan izvoljen. Hitro je pisal nekdo v Graško »Tagespošto«, da je bil tu dozdaj klerikalec župan, odzaj je pa tej stranki odklenkalo. Mož, ki je to pisal, je strašno vesel, da se je tako spremenilo. Šlišati je, da je novi župan dal v »Tagespošti« povesti: Nič se ni spremenilo, in je tedaj protiklerikalnega moža po prstih kluknil. Naj je pa dal popraviti ali ni dal, kaj moramo o onem sklepati? Sklepati moramo, da želi katoliški in tedaj tudi klerikalni fari in občini ravno nasprotnega župana, kakor da bi na človeško truplo sodila volčja glava. Kdor se ni učil klerikalnih naukov, ne velja za mojstra čez klerikalce. Veselje v srci Tages-

poštinega prijatelja je malovredno in brez ljubezni, ker želi občini večih nesreč. Če ravna on pri ženi in otrokih svojih in svojih podložnih po protiklerikalnih, nekrščanskih postavah, tedaj ne bo izredil nikoli krepko korenjaških Slovencev, katoliških Slovencev, katoliško slovenskih Avstrijancev, temuč jim bo skrhal časno in večno srečo, ker obojne sreče najde vsak toliko več, kolikor bolj se da voditi po klerikalnih, krščanskih naukah. Mož ima najbrž liberalni list, v katerega je pisal, in se uči iz njega modrosti, na trnji pa ti ne raste grozdje. Brez truda lehko izve za katoliški slovenski ali pa katoliško nemški časnik. Za pravega katoličana ne velja drug.

Iz Jarenine. (Javna zahvala.) Kmečkemu bralnemu društvu v Jarenini so darovali vlč. gospod o. Henrik Rešek, oskrbnik na Jareninskem dvoru, 2 gld. zraven pa še zalagajo društvo ves čas njegovega obstanka z »Grazervolks-Blatt«, za kar njim za vse skupaj izreka najprisrčnejša zahvala in tisočkratni Bog plati.

Iz Št. Pavla. (Zahvala.) Podpisani odbor bralnega društva v Št. Pavlu v Savinjski dolini, izreka tem potom vrlim narodnim Žalčanom, za prijazen obisk našega občnega zborovanja, dne 26. grudna pr. leta, posebno pa še za denarno podporo v znesku 12 kron, katere so oni pri tej priliki skupaj zložili nam za nakup časnikov in gospodu Hauserbichlerju pa posebej za velikodušni dar 10 kron v naše društvene potrebe, ter tudi vrlim Braslovškim pevcem, ki so sè svojim lepim petjem nas razveseljevali — najsrčnejšo zahvalo!

Anton Kocuvan, tajnik. Jos. Vidic, predsednik.

Iz Ljutomerske okolice. (Nujno.) Pričakujemo, da slov. poslanci v prvej seji deželnega zборa vprašajo vlado zavoljo nepostavnega učiteljstva in pouka v šoli Sv. Petra. Učitelji so nepostavno umeščeni na tej šoli, zakaj dva, jeden pa prav gotovo ni zmožen slovenščine; pouk je neposten in brezpameten, ker se samo za nemščino briga. V tej šoli bodo učenci kmalu novi jezik skovali, morebiti tudi »Volapük«. Odgovor na tako vprašanje ima vlada gotovo že k redu, ali mi nismo s praznim odgovorom zadovoljni, mi zahtevamo djanja. Slovenski zastopniki, prej ne mirujte, da bo drugače, kakor je nekedaj Katon v rimskem zboru zahteval z besedami: »ceterum censeo« — da se Kartago zruši, tako tudi vi ne mirujte, dokler ne bo drugače. Prej postavno učiteljstvo, in potem bo mir!

Iz St. Jurija ob juž. žel. (Nesreča na sv. večer.) Kolikokrat vendar čitamo v »Slov. Gosp.« in po drugih časopisih, ki se pripetijo pri neprevidnem streljanju in vendar se naši nedorasli fanti ne spamestujejo in zopet in zopet se ponavljajo enake nesreče. Na tak način je ponesrečil na sv. večer dne 24. grudna, v Lokarjih pri Št. Juriji 17letni mladenič Anton Žvižaj. Da-si poprej nikdar ni imel v rokah kakšnega strelnega orodja, je na ta dan potem, ko so v hiši postavili božje jaslice, iz samega veselja in ves vnet za čast božjo še hotel streljati. Dobil je nekje prav slab samokres in ga parkrat srečno izstrelil. Domači so ga sicer svarili: fant ne streljaj, da se ne ponesrečiš, ker nisi orožja vajen, je ta vendar še samokres basal. Ali smrt mu je bila ravno na ta presveti večer odločena. Med tem, ko je čepē pred hišnimi vrati s kladivom po želesu vdarjal, koje je nastavil v cev samokresa, češ, da bolj nabijem, bolj bo počilo, se samokres sproži, zažene tisto želeso fantu v čelo s tako močjo, da se je celo v glavo zarinilo. Še le, ko je umrl, so ga izvlekli iz glave; bilo je 11cm dolgo in na koncu 3cm v premeru široko. Smrtno zadet se je toraj nadpolni mladenič zgrudil za zid in ni izpregovoril besede več. Možgani so mu stopili iz glave in med groznnimi bolečinami je, spreveden s sve-

tim poslednjim oljem, izdihnil ob treh popolunoči svojo nedolžno, mladeničko dušo v največjo žalost starišem in celej rodbini. V sredo smo spremili truplo nepožabnega nam ranjcega do farne cerkve, kjer se je brala črna sv. maša in potem so prenesli fanti mrlja na mirovor, kamor ga je spremljalo mnogo sorodnikov, ki so od daleč prišli in tudi mnogo domačega občinstva. Po običajnih molitvah zapeli so vrli Šentjurski fanti ranjemu nagrobnico: »Tihota v grobu dije«, kar mi je prav pohvalno omeniti. Bodи ponesrečenemu lahka zemljica! Tebi pa, dragi mladenič, sem nalašč to nezgodo bolj natanko povedal, da se boš tacih nesreč spomnil, kedar te morebiti tudi po strelnem orodju miče. Pusti rajši to, česar ne poznaš, ubogaj stariše, ki te dobrohotno svarijo in vzemí namestu samokresa v roke molek in moli sv. rožni venec, pa se ti kaj tacega zgodilo ne bo.

F. J. Ž.

Izpred Radgone. Dobro je, če človek na koncu starega leta pogleda nazaj, kaj je bilo dobrega, ali slabega, veselega ali žalostnega. Tako sem tudi jaz, gospod urednik, celi tečaj »Slov. Gospodarja« pregledal in sem našel, da je ravno leto, kar ste dobili častitko od Orehovega preroka. Vem, da se niste vstrašili njegove častitke. Kako bi se tudi, saj ste nam jo celo objavili! Ali bolje niste mogli temu možu krinke z obraza potegniti, kakor z njegovim lastnoročnim dopisom. Tudi za nas je prav koristno, ker se tako znamo bolje volkov ogibati, ki so v ovčji obleki. Orehoveci in njegov boter, ki za Radgono stanuje, se strašno nad nami jezita, kateri »Slov. Gosp.« beremo. Gori omenjeni »boter« nam je že večkrat rekel, da mislimo, da nas bo »Slov. Gosp.« v nebesa spravil. Jaz bi pa vprašal, kdo pa bo naše »janičare« v nebesa spravil? Znabiti njihovi židovski časniki, ali pa njih »preroško življenje«. Dragi čitatelji, ne strašite se »janičarjev!« Glejmo, da ne bo premožne hiše, kjer ne bi »Gospodarja« brali!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Na c. kr. dvoru se delajo priprave za to, da se Nj. veličanstvo preseli za dalje časa v Budapešto. Ker je tudi ona prestolno in glavno mesto, zahteva ustava, da stanuje ondi cesar kot ogerski kralj nekaj časa v letu. — Ministra za državne finance, avstrijski pl. Plener in ogerski dr. Wekerle sta se porazumela gledé na novi denar ter vzame po tem država v letih 1894 in 1895 po sto milj. gold. državnih denarjev, po 1, 5 in 50 gold. izmed ljudij, namesto njih pa izda za 60 milj. zlata in za 40 milj. srebrnih kron med ljudstvo. Po takem pa pride že precej novega denarja med ljudi.

Češko. Pri 70 veleposestnikov izreče v kratkem javno, da so zoper koalicijo na Dunaju in torej njih poslanci ne ravnajo po njih volji, dokler podpirajo v drž. zboru vlado, ki stoji na podlagi koalirinah strank. Večina veleposestnikov pa to ni in torej njih izjava nima veliko moči. — Mladočeški poslanec dr. Černohorsky je na sumu, da je bil v zvezi z nesrečno »Omladino« ter je že v preiskavi zavoljo tega.

Stajarsko. Pri zadnji volitvi v mestni zastop v Gradcu je bil izvoljen tudi nek »žegeči« Nemec, ki sliši na ime Feichtinger, v mestnem zastopu pa so prišli na to, da ni prišel po pravi poti v zastop ter so volitev ovrgli. Mož pa je toliko malo do časti, da še se iz nova sili v zastop. Mogoče je neki, da v resnici zmaga, kajti njegovi stranki je sila potreben. — V Gradcu že imajo

dve drž. gimnaziji, ali sedaj bi radi še tretjo in najbrž jo tudi dobijo. Nemcem se ne odreče lahko kaka želja.

Koroško. Deželní zbor se je pričel še le včeraj, kakor po navadi; na dnevnem redu doslej ni zanimivih rečij. — V Celovcu se postavi hiša za slepce; prostora bode v njej za 15 ubožcev. — Šulverein vsiljuje svoje groše najrajši v slov. šole; govorí se, da tudi šoli v Globasnici. Krajni šolski svet pa je v rokah slov. mož in ti bodo vedeli, kaj je storiti s tacim denarjem.

Kranjsko. Deželní zbor priporoča, naj se pravica do paše po gozdih tako uredi, da bode v resnici na korist gorenjskim kmetovalcem, ne pa, kakor je doslej, »pravica na papirju«. — Dež. predsednik, baron Hein, pravi, da se preredko prosi za posojilo, ki se daje brez obrestij tistim kmetovalcem, katerim je trtna uš vničila gorice, če si napravijo potem za denar amerikanske vinograde. Najbrž je ljudem preinalo še znano, da se dobi denar, ali pa se bojijo dolga, saj ne vedo, če jim ga bode moči kedaj plačati.

Primorsko. V hovein odboru slov. čitalnice v Gorici sedi tudi naš rojak, Anton Šantel, prof. na c. kr. gimnaziji. — V Kastvi je nova podružnica c. kr. kmetijske družbe; v njej so večinoma samo slov. kmetje in čč. duhovščina; laška gospoda se je ogiblje. — Minister za trgovino, grof Wurmbrand, pride v nekih dneh v Trst, da se prepriča, kaj še treba državi storiti za trgovino v Trstu, ako noče, da še bolj propade.

Hrvaško. Znani rodoljub, dr. Fran Rački, je v Zagrebu zbolel. Mož ima velike zasluge za hrvaško zgodovino, pa je že v visokih letih in zato je njegova bolezen nevarna.

Ogersko. Vlada je spravila pet novih, se ve, da liberalcev v hišo magnatov in hoče jih še več va-njo, predno pride ondi načrt postave o »civilnem zakonu« v posvetovanje. Novi udje ji pač naj pomagajo do večine o nesrečnem načrtu. — Katoliški shod se tedaj vrši v Budapešti dne 16. januarija; iz vseh krajev je doslej oglašenih že nad 3000 vdeleževalcev.

Vunanje države.

Rim. Papež Leon XIII. so poslali škofu v Antunu obširno pismo, v katerem govorijo o dolžnostih francoskih katolikov do posvetne oblasti, pa tudi o pravicah, ki jih smejo tirjati od nje.

Italijansko. Minister kraljeve hiše, Ratazzi, je dobil slovo in se pravi, da je to tirjal minister Crispi. Pravih uzrokov pa brž nihče ne pozna, samo toliko je neki resnica, da je šlo za denarje. — General Morra ima vso oblast v Siciliji v rokah, ali ne upa prav, da bode zadušil ustajo, ki se razteza že čez ves otok, general pa se sme zunesti le še na vojake, vse ljudstvo pa stoji več ali manj na strani ustajnih delavcev in kmetov. Tu tedaj teče gotovo kri, predno bode konec ustaje.

Francosko. Pri volitvah v senat ali v gosposko hišo drž. zpora je voljenih 78 republikancev in le 14 drugih. Zmaga na strani republike je torej sijajna. Kdor ima mož v rokah, njemu je pri volitvah zmaga skoro vselej lahka! — Zoper anarchist Vaillanta se vrši v Parizu sem od ponedeljka sodnijska razprava in ob sodba bode gotovo na smrt, ni pa še gotovo, če se ob sodba tudi izvrši, ker ni nihče umrl vsled one dinamitne patron, katero je Vaillant vrgel v državno zbornico.

Anglija. Vojni minister je v drž. zboru naznalil, da se poslej v državnih tovarnah dela samo po osem ur na dan, plača delavcev pa ostane taka, kakor so jo imeli doslej, ko so delali po 10 ur. Če so pa delavci zmagali v drž. tovarnah, zniža se pač prejali slej delavcem tudi po drugih tovarnah delo na osem ur.

Nemško. V državnem zboru v Berolinu dobijo celo vrsto novih postav v sklepanje, vse pa merijo na več — davkov. Poslanci se njim nasproti držijo sicer kislo, ali kaj čejo? Denarja je državi treba in ona jih dobi le iz davkov; njim ostane tedaj le še glasovati za predloge. — Knez Bismarck je spisal »spomine iz življenja« in kdor ve, kaj je ta mož veljal svoje dni, lahko si misli, da so ti »spomini« za zgodovino veliko vredni.

Rusko. Grof Giers, minister za vunanje zadeve, vzame vendar-le slovo od svoje službe. Tudi on ima za Rusijo velike zasluge, sedaj pa boleha in je že tudi v visocih letih. — Da pomnožuje ruska vlada svoje vojaštvo leto na leto, to je že resnică, ali iz tega še ne sledi, kar se piše v nemških listih, da Rusija misli na bližnjo vojsko. Če je druga država ne začne, ruski car je gotovo ne začne tako v kratkem.

Bolgarsko. Državne finance so precej slabe, v drž. kasah pomanjkuje denarja in davka ne plačuje ljudstvo v redtu, ali kako tudi, ko trgovalne nti, kmetje pa svojih pridelkov ne morejo spraviti v denar, ker nti kupca.

Srbsko. Predsednik v skupščini postane Pašič; doslej poslanik pri ruskem caru v Peterburgu. — Liberalna stranka vzdiguje zopet glavo, ali pri ljudstvu ne velja veliko, sedaj še za-njo ni doba. — Kralj Aleksander gre s pomladni na Francosko.

Tursko. Sultan je poslal več vojakov na mejo črnogorsko, da se zaduši roparstvo pri Albancih, ki radi zahajajo na rop čez mejo, v Črno goro.

Afrika. V Masavi, ki je pod italijansko oblastjo, še sicer ni miru, vendar pa tudi o kaki bitki ni poročila. — Kralj Behanzin ima sedaj hude ure ter se mora skrivati, vsak dan kje drugje, ako noče priti francoskim vojakom v pest.

Amerika. Admiral Mello, vodja ustajnih čet v Braziliji, je zbolel, vendar pa je šel na pomoč generalu Saraiva, ki se bori z vojaki brazilijske vlade v Parani. — V Chicagu so imeli volitev župana in je izvoljen vrl katoliški mož, da-si je sicer mesto napol pagansko. Koliko pa je to mesto, lahko si povzame človek iz katol. cerkev, katerih je 108 po raznih delih mesta.

Za poduk in kratek čas.

Gledališče pri Sv. Petru pod Sv. Gorami.

Na Šentjanževu je prišla iz Kozja družba ljudij, ki so na Italijanskem doma in se Fumagali pišejo. Prišli so, da igrajo, kakor v mestih po gledališči. Drugi večer so kazali Kristusovo trpljenje. Mož sredne starosti je bil Kristus in njegovi ljudje so nadomestovali osebe, katere poznamo iz sv. pisma: apostole, Pilata, hlapce, Marijo, Veroniko, jokajoče žene itd. Na to je bil videti Kristus v tistem trenotku na Oljski gori krvavi pot potiti, ko ga pride angelj iz nebes tolažit. 2. Judež poljubi Kristusa, 3. hlapci zvežejo Kristusa, 4. ga bičajo, 5. ga kronajo, 6. Pilat si umije roke, 7. Judež se obesi, 8. Kristus pade pod križem, 9. sreča svojo žalostno mater, 10. tolaži Jeruzalemske žene, 11. Veronika mu poda potni prt, 12. ga slečajo, 13. ga pribijejo na križ, 14. vojak sune mrtvemu Kristusu na križi sulico v desno stran, 15. dajo Mariji mrtvo Kristusovo telo v roke, 16. Kristus v grobu.

Pri posameznih delih so prav ponatorno stali moški in ženske, Kristus in Marija sta se v lice držala primerno resnobno, hlapci so Kristusa, kakor se pričakuje, pošteno trdno zvezali in držali, tudi kronali in

eden je z nogo na-nj stopil, tudi orodje je bilo pravo le križ je bil tako lehek, da bi se pod njim nikdo ne zgrudil in hlapec so bili prijazni in pobožni, da bi si ne upali niti piščeta breniti, in ko je Judež na yrvi visel, se mu ni poznal ne strah ne žalost, temveč nedolžen je bil videti, da bi ga sv. Peter na prvo trkanje v nebesa spustil.

Prvi večer smo se veliko smeiali, posebno je vedel mali pritlikovec zmirom katero najti, da se nam je priljubil. Dve reči pa zaslužite, da ji grajamo. Nastavili so desko, eden mož se je k njej prislonil in drugi mož je dolge ojstre nože metal, da so se čisto poleg prvega moža v desko zapikavali. Res ima vajeno roko, da se ni nič zgodilo in se znabit ne bo nobenokrat, pa pregrešno je samo po sebi dragoceno človeško življenje v tako očitno nevarnost staviti in ljudi neusmiljenosti učiti. Veselje ima nad takim početjem k večemu neusmiljeni človek, nas gledalce je pa treslo in nehoté so se oči zatisnile. Tudi bi se ne smelo nikjer dovoliti, da po vrvéh hodijo. — Drugič ne sme družba pustiti, da bi tak frkolin, kakor je imenovani pritlikovec, o svoji ljubici govoril. Dvakrat je tako bleknil. Za otroka je tako govorjenje greh, greh je za tiste, ki dovolijo in pohujšanje za vestne poslušalce. Ko hodi Italijanska družba h katoliškim Slovencem po kruhu, naj jih vplaci podajo pravega spodbudnega veselja in resnobnih naukov.

Podporno društvo za slovenske velikošolce na Dunaju

razpošilja ravnokar poročilo o svojem delovanju v letu 1893. Iz tega je razvideti, da je to društvo v petem letu svojega obstanka imelo enega častnega uda: mil. g. dra. Mihaela Napotnika, knezoškofa lavantinskega, 40 ustanovnikov, 54 podpornikov in 81 dobrotnikov; izmed podpornikov je 15 takih, ki so ob enem redni udje; žnjimi vred znaša število teh 27. V tem letu sta društvu pristopila samo dva nova ustanovnika, namreč gg. dr. Jožef Staré, c. kr. financ. prokurature pristav, mestni odbornik itd. v Ljubljani in dr. Albin Poznik, c. kr. notar itd. v Novem Mestu, ki sta društvu poklonila vsak po 50 gld. Deželni zbor kranjski je društvu podaril lepo svoto 200 gld., družba sv. Crlila in Metoda v Ljubljani 50 gld., pesojilnica Mariborska tudi 50 gld. Manjše svote so podarile slavne posojilnice v Černomlju, kmetiška posojilnica ljubljanske okolice, posojilnica v Šmihelu nad Pliberkom in v Šoštanju. Med poverjeniki so se najbolje odlikovali gg.: France Dolenc, trgovec v Mariboru, dr. Jožef Kolšek, odvetnik kandidat v Novem Mestu, Jurij Kraigher, trgovec in deželni poslanec v Hrašah pri Postojini, I. Kržičnik, stud. phil., dr. Urban Lemež, odvet. v Slov. Bistrici, V. Maurer, stud. jur., Viljem Pfeifer, državni in deželni poslanec in ustanovnik društva, A. Porekar, nadučitelj na Humu pri Ormužu in France Škedelj, pristav v c. in kr. vojnem pomorstvu v Pulji. V podporo društvu so bili tudi razni predsedniki »Slovenije«, ti so gg. Mihalič, Regally, Boršnik in Žilich. Posebno hvalo je izreči tudi raznim slovenskim listom. Umrla sta letos dva zvesta podpornika in sicer gg. Fr. Miklavčič na Dunaju in vč. g. Jože Marn, častni kanonik itd. v Ljubljani. — Društveni dohodki so znašali 1109 gld. 44 kr., glavnica 4244 gld. 98 kr. V tem letu je društvo razdelilo 790 gld. 98 kr. med 31 študentom; mej temi je bilo: 12 juristov, 5 medicincev, 7 filozofov, 4 tehniki, 2 veterinčarca in 1 akad. kipar. Kranjcev je bilo 22, Štajarcev 5, Primorce 4. V petih letih je društvo razdelilo 3693 gld. To društvo je velevažnega pomena za slovenske velikošolce na Dunaji in zaslužuje res vsestranske podpore. Darila je pošiljati blagajniku vč. g.

dr. Fr. Sedeju, c. in kr. dvornemu kaplanu in ravnatelju v Avgustineju, Dunaj Augustinerstrasse 7.

Smešnica. Nacek prinese o božiču spričevalo domu, toda ni najbolje. Mati tega na razumejo prav natanko, pač pa dobro vejo, da učitelj posaja otroke po pridnosti in marljivosti. Koliki si pa? vpraša torej Naceka. »Predzadnji, odreže se Nace, »če posadi g. učitelj katerega za meno.«

Razne stvari.

(Častni občan.) Ljubno dobi novega častnega občana in sicer je K. vit. Haupt, graščak v Strusneku, soglasno voljen častnim občanom te popolnem slov. občine.

(Deželnizbor.) V torek je bila seja v dež. zboru v Gradeu, prva v novem letu. Volitev poslanca dr. Wokauna so potrdili brez ugovora, večje nesreče pa ni bilo v tej seji.

(Zborovanje.) Bralno društvo pri Kapeli bode imelo v nedeljo, dne 21. t. m. po večernici v šoli svoj redni občni zbor. K obilnej udeležbi vabi odbor.

(Čitalnica.) V tekočem predpustu priredila bode Celjska čitalnica samo plesni venček v nedeljo, dne 14. tega meseca. Na pustno nedeljo 4. februarija 1894 bode pa »Sokolova maškarada«, kakor navadno, v čitalničnih prostorih.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali č. g. Ivan Kukovec, župnik v Hartmannsdorfu, 2 gld. 50 kr., č. g. Franc Simonič, korykar v Mariboru, 3 ter č. g. Martin Gaberc, kaplan v Vojniku, 5 gld., vlč. g. Mihael Lendovšek, kn. šk. duh. svetovalec in župnik v Makolah, 5 gld. in Posojilnica v Makolah 15 gld.

(Umrl) je pri Sv. Margareti niže Ptuja 4. januarja Franc Cederman za pljučnim vnetjem, kateremu je pot nadelala »influenca«. Bil je rajni svoje dni učitelj v Dornovi in velik prijatelj in dobrotnik mnogim gg. bogoslovecem in dijakom. Bog mu daj večni mir!

(Nezgodna.) Dne 26. dec. umrl je Dominik Čolnik, bivši posestnik na Drvanju v Slov. gor. Prišel je v isti noči domov in je padel čez stopnjice v klet, kjer so ga našli v jutro že mrtvega. Rajnki je bil vrl domoljub in je storil veliko za slov. ljudstvo, posebno po Slov. goricah. Naj v miru počiva!

(Šulverein.) Na ljudskih šolah, katere vzdržuje šulverein, mora biti velikó nereda, kajti pri vsaki seji, ki jo obhaja odbor, imajo razpravljati o teh šolah, sedaj posebno o ljudski šoli v Negovi. v Sevnici, Šentilji, v Ormoži in Slov. Bistrici.

(Osebne vesti.) Premeščeni so novoimenovani davkarski uradniki: kontrolor Mihael Lešnik iz Ptuja v Knitelfeld, pristav Ivan Messner iz Ljubnega v Ptuj in praktikant Anton Pauša iz Ptuja v Brežice.

(Nemška vojska.) Na Ptiji so si mestni go-spodje v laséh, ker ste nastali dve stranki, ena hoče za župana J. Eckla, druga pa dr. Fichtenau. Vsled tega se bije med njima huda vojska, k sreči pa je doslej še brez krvi — v nemških listih.

(Konji) so ušli v noči 6. januarija »Hajdinjskemu Lojzaku« na cesti iz Maribora proti domu. Voznika pa so zaprli, ker ni gledal na konje, kakor je vozniku treba.

Listič uredništva. Č. g. Š. v K.: Povest ni za rabo. — G. P. Š. na P.: V tej obliki ne moremo Vam ustreči. — Č. g. M. M.: Prepozno; če še kaže, v prihodnjem listu. — Večim drugim: hvala, brž, ko mogoče.

(Odbor.) Bralno društvo v Št. Juriji ob Taboru je dne 6. januvarija si volilo naslednje gg. v odbor: Načelnik Franc Šijanec, namestnik Valentin Krašovec, tajnik Blaž Brišnik in blagajnik France Sternad ter odbornika Franc Kovač in Rok Šošter.

(Tujcev) je bilo lani po raznih gostilnah 14.827 v Mariboru; največ jih je bilo v mesecu maju, najmanj pa v decembru.

(Srednjih šol) imamo v Avstriji 258 in sicer 179 gimnazij in 79 realk, učencev pa je letos po teh šolah 81.383.

(Vinoreja.) V mesecih od marca do novembra vsprijene se v vinorejski šoli v Mariboru in na trgovnici v Borlu po 12 viničarjev v poučevanje. Vsak dobi pa še 4 gld. 50 kr. na mesec za delo, katero opravlja.

(Nesreča.) Dne 2. januvarija, je sekal Anton Kolenc, doma iz Kostrivnice, v logu pri Studenicah drva, v tem pa mu je spodletelo, ter ga je drevo dobito pod sebe, da je v malih urah umrl. Zapustil pa je udovo in 6 nedoraslih otrok.

(Svarilo.) Pri Plešivčniku, pod goro Sv. Uršule, se je dne 3. januvarija vstrelila postrežnica, neki iz nevolje, da jo je gospodinja posvarila, kakor si je zaslužila.

(Ciganski »očenaš«) A maro daddel ko šinjal ande troten, ošardo toveltro then so odoj anke tovel tu upradi phuo taj damaro kako divikno maro totadire prostie amare grihi dik taman prostinas amare gribi kerdeni toj malomen andole mirebneskero daravibe toj mukamen ole erdenvendjar.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. o. Egidij Trček, iz reda sv. Benedikta v Admontu in župnik pri Sv. Juriju ob Pesnici, je umrl v 52. letu svoje dobe. — Č. g. o. Janez Pavec, iz istega zavoda, pa pride za provizorja k Sv. Juriju ob Pesnici. — Č. g. Ivan Pajtler, kaplan v Ljutomeru, je dobil župnijo Sv. Ruperta v Slov. goricah.

Loterijne številke.

Trst 5. januvarija 1894:	33, 3, 35, 30, 62
Linc	8, 44, 79, 55, 84

Zahvala.

Za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu, kakor tudi za vse dokaze, blagega sočutja ob priliku bolezni in smrti našega nepozabljivega predobrega očeta, oziroma soproga, gospoda

Mihuela Lešnik

izražajo tem potom vsem najsrčnejšo zahvalo

Žalujoči ostali.

Ranjki se priporoča v blagi spomin.

Laznica pri Lembahu,
dne 10. jan. 1894.

Zahvala.

Za vse dokaze prijateljstva in srčnega sočutja o priliki smrti našega nepozabljivega očeta, tasta in dedeka, gospoda

Josipa Minarik star.,

bivšega uradnika v steklarnici,

izrekamo vsem prisrčno zahvalo. Posebno se zahvaljujemo za obilno udeležbo pri sprevodu, za vence in sočutje, kakor tudi vsem gospodom iz Ruš, kateri so s petjem žalostno slovesnost povzdigovali in onim gospodom, kateri so nam s svojo pomočjo podpirali.

Ruše, dne 6. januvarija 1894.

Josip Minarik,
ravnatelj steklarnice z obiteljo.

Lekarna „Zum goldenen
Reichsapfel“

J. PSERHOFER'S

I. Singerstrasse št. 15,
Wien.

Kričistilne krogljice, imenovane univerzalne krogljice, zaslужijo to ime po pravici, ker je veliko moč. O. l. več desetletij sem so te krogljice ravnjale in milo takih družin je, pri katerih se to sredstvo ne bi našlo. Od mnogih zdravnikov se te krogljice priporočajo kot izvrstno domiče zdravil, posebno pri boleznih vsled slabega prebavanja in zaprtega telesa.

Jedna škatljica s 15 krogljicami stane 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljativi po povzetju 1 gld. 10 kr.

Ako se denar naprej pošlje, ni treba plačati poštnine in stane: 1 zavitek krogljice 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kakor jeden zavitek se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhoferjeve kričistilne krogljice“

in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis J. Pserhofer in sicer v rdečih pismenih, katerega je videti na

navodilu za porabo.

Balzam za ozebljine J. Pserhoferja 1 posodica 40 kr., prosto poštnine 65 kr.

Trpotčev sok, ena steklenica 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 gld. 20 kr.

Prah proti potenju nog, škatljica 50 kr., poštnine prosto. 75 kr.

Balzam za goltanec, 1 steklenica 40 kr., poštnine prosto 65 kr.

Živiljenska esenca (Pražke kapljice) steklenica 22 kr.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge framacevtične specijalitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje naročajo. — Razpošiljana po pošti se točno odpravljajo proti gotevin, večja naročila proti povzetju.

Pri določiljavi denarja (po poštni nakaznici), stane poštnina dosti manj, kakor po povzetju.

Angleški balzam, steklenica 50 kr.

Fijakerski prašek, zoper kašelj itd. 1 škatljica 35 kr., poštnine prosto 60 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospešuje rast las, škatljica 2 gld.

Univerzalni plašč prof. Stendela posodica 50 kr., poštnine prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bullricha, domače sredstvo proti slabim prebavam. 1 zavitek 1 gld.

Vzgojevališče za dečke

se prodaja.

„Narodno mesto“.

Ponudbe pod „prihodnjost“ na uredništvo „Slov. Gosp.“ 1-2

Naznanilo.

V najem se da mlin s tremi tečaji v dobrem stanu pri **Sv. Miklavžu nad Ormožem**. Več se izvē na tukajšni c. kr. pošti.

Sv. Miklavž nad Ormožem, 25. dec. 1893.

3-3 **Franc Verbnjak.**

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih goricah zrasenega vina izvlečena Francovka je skušen pomiček za oživljenje dušnih in telesnih močij. Zoper **protin, trganje, otrpenje udov, revmatizem** pomaga čudovito in uteši bolečine. Ena steklenica velja 1 gld. 20 kr. **Stari konjak** je za **stare ljudi** in take, ki so bolni **želodcu**, prava dobrota. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu dà škrinjica zaston in plača se na pošti voznina. Dobi se le samo pri **Benediktu Herti**, graščaku na **Goliču** pri **Konjicah** na Štajarskem.

Zaloga v **Mariboru** pri **Alojziju Quandest,** gospoške ulice.

7-52

A. Bading

Velika zaloga slame v Magdeburgu

prosi za ponudbe na više svote.

Drobna slama iz mlatilnic.

Preskrbi parne stiskalnice po najnovejši uredbi z največjim delavnim uspehom, brezplačno in franko od dotednih postaj.

Plača se naprej.

Oznanilo.

Da bi se viničarji v sajenji amerikanskih trt izurili, sklenil je štaj. dež. odbor s porazumljenjem in pomočjo slavne štajarske hranilnice v Gradiču od 1. marca 1894 do konca novembra 1894 otvoriti stalni viničarski tečaj na deželnih sadje- in vinorejski šoli v Mariboru in v deželnih trsnicah na Borlu Ptujskega okraja.

V vsakem tečaju se sprejme dvanajst viničarjev, kateri dobitjo tamkaj stanovanje in hrano in vsak mesec 4 gld. 50 kr.

V teh tečajih se podučujejo viničarji v prvi vrsti praktično, teoretično pa le toliko, koliko v je to potrebno delavcem načelnikom pri sajenju amerikanskih trt.

Po dovršenem tečaju podvržejo se obiskovalci skušni ter dobitjo spričevala.

Pogoji za sprejem so sledeči:

I. Dokaz, da so 16. leto dovršili;

II. nravno življenje;

III. morajo se prošnjiki zavezati od 1. marca do konca novembra 1894 nepretrgoma v tečaju ostati in vsem naredbam gospodarskih strokovnjakov se podvreči.

Prošnje brez koleka naj se pošljajo potom občinskega predstojništva ali pa neposredno do **25. januarija 1894** štajarskemu deželnemu odboru v Gradiču.

Gradič, meseca januarija 1894.

1-2

Od štaj. deželnega odbora.

Oelz-ova kava

priznano najboljši in izda tnejši dostavek h kavi. Dobi se v vseh prodajalnicah za špecerijsko in povžitno blago.

Bratje Oelz, Bregenz.

V take kraje, kjer se naši pridelki ne dobivajo, razpošiljamо cenó poštne zavitke do 2 gld. 10 kr.

14—15